

SỐ 782

PHẬT THUYẾT THẬP HIỆU KINH

Hán dịch: Đời Triệu Tống, Đại sư Thiên Trúc Tại

A-nan bạch Phật:

–Kính bạch Thế Tôn! Trong mười hiệu Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật Thế Tôn, thì thế nào là Như Lai?

Phật nói:

–Này Bí-sô! Ta xưa kia khi còn ở quả vị Bồ-tát, vì cầu đạo quả Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác đã từng tu tập tất cả các hạnh, nên nay được Bồ-đề Niết-bàn chân thật hoàn toàn. Do chứng được cả tám Thánh đạo bằng Chánh kiến nên gọi là Như Lai. Như các Bậc Chánh Đẳng Giác trong quá khứ đã điều phục được tâm, đạt đến Niết-bàn, nên gọi là Như Lai.

Thế nào là Ứng Cúng?

Phật nói:

–Xưa ở quả vị Bồ-tát, tu hành những pháp thiện, làm tăng trưởng uy nghi, giới phẩm, mười thiện, căn, lực... Tu tập những pháp này viên mãn, đạt đến cứu cánh, khi chứng Niết-bàn, đoạn sạch tất cả phiền não, khiến thân, khẩu, ý thanh tịnh, không còn cấu nhiễm, cắt đứt phiền não như chặt đầu cây Đa-la, vĩnh viễn không còn có thể nảy mầm.

Lại nữa, ta dứt sạch các thứ phiền não như tham, sân, si..., vĩnh viễn không còn kết sinh nơi các cõi, vượt qua bốn nạn sinh, già, bệnh, chết, các pháp của quả khổ, hoặc và khổ đều dứt hết, nên gọi là Ứng Cúng.

Lại nữa, khiến cho tất cả những thứ hiện có nơi thế gian như: y phục, đồ nằm, thức ăn uống, thuốc men, cờ phướn, lọng báu, hương hoa, dầu đèn, bông trái..., cùng những vật tối thượng nơi cõi trời, người, tất cả đều đem cúng dường Phật thì sẽ được phước đức giàu sang, an lành cùng tột, nên gọi là Ứng Cúng.

Thế nào là Chánh Đẳng Giác?

Phật nói:

–Như Lai đầy đủ Nhất thiết trí, hiểu rõ tất cả xứ, đem các pháp bốn Niệm xứ, bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy Giác chi, tám Chánh đạo, mười hai Nhân duyên, bốn Đế... chỉ dạy bình đẳng cho tất cả chúng sinh, khiến họ phát sinh trí tuệ, đoạn trừ các hoặc, chứng quả Tu-đà-hoàn, Tư-đà-hàm, A-na-hàm, A-la-hán, đầy đủ ba Minh, sáu Thông, đối với pháp Đại thừa phát sinh ý nghĩ mong cầu tu tập tất cả các địa, dứt sạch mọi kết tập, thành tựu đạo quả Vô thượng giác nên gọi là Chánh đẳng

Chánh giác.

Thế nào là Minh Hạnh Túc?

Phật nói:

–Minh là Thiên nhãn minh, Túc mạng minh, Lưu tận minh. Hạnh Túc là thân, khẩu, ý nghiệp của Như Lai tu tập đầy đủ, hoàn toàn thanh tịnh, chân chánh. Như có rất nhiều y bát, quán chiếu, tự tại nhưng không ái nhiễm. Ngay nơi nguyện lực tu học luôn làm cho đầy đủ tất cả, nên hiệu là Minh Hạnh Túc.

Thế nào là Thiện Thệ?

Phật nói:

–Nghĩa là đi qua một cách khéo léo. Như tham, sân, si... dẫn dắt các hữu tình đến các nẻo ác, do đó không thể gọi là Thiện Thệ (*khéo đi qua*). Chánh trí của Như Lai có thể đoạn trừ các hoặc, ra khỏi thế gian một cách hoàn hảo, đạt đến quả Phật, nên gọi là Thiện Thệ.

Thế nào là Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ?

Phật nói:

–Thế gian là cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Các loài trong địa ngục, ngạ quỷ, bàng sinh... mỗi loại đều có đủ sắc uẩn, thọ uẩn, tưởng uẩn, hành uẩn, thức uẩn. Nhãn căn, nhĩ căn, tỷ căn, thiệt căn, thân căn, ý căn và sáu thức, duyên với các cảnh của tất cả các pháp, nên gọi là thế gian. Bậc hiểu biết đúng đắn về thế gian nên gọi là Thế Gian Giải.

Lại nữa, ở thế gian có các loài hai chân, bốn chân, nhiều chân, không chân, chư Thiên nơi cõi Dục, cõi Sắc, loài có tướng, không tướng, không phải có tướng, không phải không có tướng, trong tất cả các loài hữu tình phạm hay Thánh đó, chỉ có Phật là tối thượng bậc nhất, không ai bằng nên gọi là Vô Thượng Sĩ.

Thế nào là Điều Ngự Trượng Phu?

Phật nói:

–Phật là Bậc Đại Trượng Phu vì hay điều ngự hai loại thiện và ác. Ác phát sinh thì ba nghiệp chẳng lành, làm các điều ác thì bị đọa địa ngục, ngạ quỷ, bàng sinh cùng quả báo ác. Thiện phát sinh thì ngay nơi thân, khẩu, ý tu các điều thiện, được quả phước của hàng trời, người. Thiện và ác đều do tâm tạo. Phật đem pháp của Niết-bàn “Đệ nhất nghĩa thiện” chỉ dạy, làm cho chúng sinh lìa bỏ cấu nhiễm, đạt được Niết-bàn tịch diệt, tối thượng, cho nên gọi là Điều Ngự Trượng Phu.

Thế nào là Thiên Nhân Sư?

Phật nói:

–Chẳng phải chỉ làm thầy một mình Bí-sô A-nan mà làm thầy cho tất cả các Bí-sô, Bí-sô ni, Ô-bà-tắc, Ô-bà-di cùng trên trời, trong nhân gian, các hàng Sa-môn, Bà-la-môn, Ma vương, ngoại đạo, Thích, Phạm, Long vương đều đánh lễ, y giáo phụng hành, xin làm con của Phật, nên gọi là Thiên Nhân Sư.

Sao gọi là Phật?

–Bậc đầy đủ trí tuệ, ba thứ giác ngộ viên minh, nên gọi là Phật.

Phật bảo Tôn giả A-nan:

–Xưa kia, một lần nọ ta đang kinh hành, có Bà-la-môn đến hỏi: “Vì lẽ gì cha mẹ đặt tên cho Ngài là Phật?”

Phật đáp:

–Những điều người đời biết, ta biết rất rõ. Những điều người đời thấy, ta thấy rất rõ. Người đời được diệt độ, ta cũng chứng đắc diệt độ. Ta đầy đủ Nhất thiết trí biết rõ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

tất cả. Ta từ vô số kiếp luôn tu tập xa lìa mọi trần cấu, nay đạt được Bồ-đề vô thượng nên gọi là Phật.

Thế nào là Thế Tôn?

Phật nói:

–Ta ngay nơi quả vị Bồ-tát, tự quán sát kỹ về những pháp thiện như giới, định, tuệ, lại quán các pháp bất thiện như tham, sân... luôn lấy các thứ khổ sinh diệt... nơi các cõi. Ta dùng trí vô lậu phá trừ phiền não, đắc đạo quả Vô thượng giác nên các hàng trời, người, phàm, Thánh, thế gian, xuất thế gian đều tôn trọng. Do đó gọi là Thế Tôn.

